

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă,
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparate

Revista apare regulat la 1. și 15. a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	400 Lei	pe 1 an
•	Advocați	• • • • • 300 Lei	pe 1 an
•	Magistrați	• • • • • 200 Lei	pe 1 an
	Un număr simplu	• • • • • 15 Lei	
	Un număr dublu	• • • • • 25 Lei	
	Un număr vechi	• • • • • 20 Lei	

Redacția: Strada Băci No. 13. Administrația: Strada Regina Maria No. 34 (Radio Reclam România S. A.) unde se primesc abonamente și ori ce cereri de adp. Telefon 630.

SUMARUL

1. Instituția Arbitrilor de Consiliul Baroului avocaților din Oradea-Mare.
2. Legea de organizare a Magistraturii. (Text.)
3. Comentariul „Codului civil Austriac” de Ștefan Laday.

Despre Instituția Arbitrilor

Instituția judecăților prin arbitri în teritoriile alipite și în dăosebi în Ardeal funcționează într'un mod atât de uzitat, încât s'au făcut obiecțiuni serioase în locuri competente, ba chiar și în parlament și în mod foarte serios.

Din acest motiv, și din cauza, că este foarte practicat și fiind că are o importanță destul de însemnată în viața noastră publică, găsim necesar să ne ocupăm cu această instituție.

Ca prima obiecțiune s'a zis, că judecătoria arbitrală este un for clandestin, în afară de lege și că prin practicarea arbitrajului se arată neîncredere în justiția Statului Român.

Față de aceasta obiecțiuni ne referim la dispoziția, codului de procedură civilă română în vigoare în vechiul Regat, care dispune astfel: „*persoanele, cari au liberul exercițiu al dreptului lor, vor putea să reguleze prin arbitri judecata pricinilor lor.*”

Tot acest cod, art. 341 alin. 2. spune „pot fi arbitri ori ce persoane de ori ce naționalitate”. Mai departe art. 342—370 din acest cod reglementează detaliat modul de constituire, procedura și hotărârea judecătorilor de arbitri.

Codul de procedură civilă în vigoare în Ardeal reglementează instituția aceasta în art. 767—787.

Deci luând în considerare că aceasta instituție este în vigoare pe baza dispozițiilor legale în toată țară, nu se poate considera de clandestină sau ilegală.

Nu se poate obiecta nici, din punct de vedere principal, adecă de lege ferenda. Instituția arbitrilor este acceptată și reglementată în toate procedurile civile moderne; așa în proc. civ. franceză, germană, italiană, belgiană, austriacă etc. Faptul, că toate sistemele moderne de drept recunosc de vala-

bile conveniunile la judecătoria de arbitri, credem că ne scutește de datoria de a ne ocupa cu istoria și cu natura juridică a instituției. E destul se relevăm numai atât, că sistemele moderne de drept sunt de acord în privința valabilității convențiunii asupra judecătorilor de arbitri care este urmarea naturală a libertății persoanelor cu libera capacitatea de a se obliga

Instituția judecătorilor de arbitri, în vremuri normale încă a fost practică și a fost necesară. Imprejurările economice și cele comerciale în urma războiului mondial, au suferit o schimbare radicală și toate afacerile economice, comerciale pretind o procedură accelerată atât în relațiile comerciale din străinătate, cât și în cele din țară, și tocmai din cauza aceasta, în legătură cu nesiguranța valutară, se cere în mod imperios, ca pricinile comerciale să fie rezolvate, cu aceeași celeritate și din acest motiv instituția de arbitri se arată indispensabilă, pentru că este una din condițiile esențiale a circulației comerciale.

Azi, când valuta diferitelor țări a suferit o scădere atât de mare, și proporția valutară încă nu este stabilită, iar comerțul este expus la urmările nesiguranței valutare și când imprejurările de credit au suferit așa mare schimbare, încât comerțul de abia poate ajunge la credit și pe lângă dobândă de 40—60%, nici într'o țară justiția nu poate ține pași cu urgența prelinșă de siguranța necesară în comerț. Aceasta pretenție a vieții comerciale numai prin judecătoria de arbitri se poate satisface.

Deci dacă constatăm, că comercianții în zilele acestea critice, chiar în teritoriile alipite folosesc judecătorii arbitrare mai des ca înainte de război, numai judecata superficială poate vedea în acest procedeu o tendință antipatriotică, pentru că motivul adevărat este schimbarea vieții economice și comerciale. Nimeni nu se duce bucuros la arbitri, pentru că e o judecată prea scumpă, motivele sentinței nu sunt așa de sigure și să taie calea dela remediul de drept. Aceste motive sunt așa de puternice încât în viața comercială simțemintele de patriotizm nu

remân în urmă și oamenii numai din cauza necesității recurg la acest mijloc de judecată.

Noi advocații cunoaștem prea bine munca supraomenească a judecătorilor ordinare pe care am învățat să o stimăm după meritul mare ce o are; aceasta o cunoaște bine și publicul mare și știu cu toții, că vina nu este a judecătorilor, și comerciantul, care încheie contract pentru judecatorie arbitrară nu este condus de resentimente, sau neîncredere față de judecătorii obișnuite, ci o face numai din cauza necesității comerciale.

Procedura civilă regulată prescrie atâtea formalități și în contra deciziunilor se admit atâtea remedii de drept, încât părătul care are interesul se prelungească judecata definitivă, aceasta o poate face fără efort deosebit pentru ani de vreme și prin aceasta în camătă dobândește întreg capitalul litigios împreună cu toate accesoriile, iar cel în drept tot din acest motiv pierde dublul capitalului improcesuat.

Fără de aceasta judecătoria arbitrală i-și stabilește singură procedura și în contra sentinței nu este drept de apel. (În procedura civilă rămână nu se poate apela sentința judecătoriei arbitrale, dacă în contract sau mai târziu s'a renunțat la apel).

Pe lângă toate acestea dacă mai luăm în considerare, că în decursul războiului au fost suspendate multe mii de procese din cauza intrării sub drapel a părților și a advocaților, cari, după terminarea războiului s-au pus din nou în curgere:

și dacă luăm în considerare, că în urma schimbării după războiul mondial legislațiunea a fost silită să introducă proceduri extraordinare cum e reforma agrară, legile referitoare la raporturile de închiriere și încvartirare, speculă etc. — cari au mai pus mari sarcini pe umerii judecătorilor, iar numărul judecătorilor nu s-a înmulțit ba chiar la noi în Ardeal s-a redus prea simțitor, din care cauză restanța judecătorilor începe să ia proporții înspăimântătoare,

putem ușor afla, că numai împrejurările vitrege fac, ca judecătorii regulare nu pot fi la nivelul funcționării accelerate a judecătorilor arbitrale, și că comercianții sunt siliți a se folosi de instituția de arbitri.

În situația de azi tocmai celeritatea — iușeala — este condițiunea principală a vieții comerciale și adecă nu mai pentru greutățile de credit menționate mai sus, ci deosebi pentru că pe lângă schimbarea totală a prețurilor, ambele părți au interesul foarte evident, ca litigiul derivat din afacerile comerciale să fie rezolvat cu cea mai posibilă iușeală, *pentru că fără aceasta nu se poate face calculație reală.*

În practica noastră advocațională foarte des ne întâlnim cu astfel de cazuri, când cineva, din cauza, că procesul a durat ani de vreme, — este obligat

să furnizeze mai multe sute de vagoane lemne cu 600—800 Lei vagonul, sau făină cu 160—180 lei maza metrică. Cu aceasta partea obligată, se ruinează total numai din cauza că obligațiunea sa a fost litigioasă și pentru că procesul a ținut ani de vreme. În cele mai multe cazuri nici creditorul nu are dobândă, pentru că debitorul ajungând în situație absurdă cere concordat forțat sau chiar faliment.

Aceste împrejurări fac, că comercianții străini, ba chiar și cei din vechiul regat, numai cu supunerea la competiția judecătorilor arbitrare voesc se contracteze afaceri comerciale.

S-a adus obiecțiunea, că în Ardeal s'a introdus judecătoria de arbitri pentru neîncrederea în judecătorii regulare și pentru sentimentele antipatriotice și pentru că să se dea ajutor magistraților, cari nu au prestat jurământul de fidelitate.

Aceasta obiecțiune nu e altceva decât o naïvitate, pentru că nu se poate presupune, că în viața economică și comercială, lumea să se abată dela norma regulată, numai ca se ajute pe câți-va magistrați demisionași, cari prin aceasta instituție nici nu și-au putut găsi asigurarea existenței. Se vede aceasta și din aceea, că aceșii magistrați de mult s'au repatriat în Ungaria. Dar nu se poate presupune despre comercianții din străinătate și cei din vechiul regat, că vor părăsi instituția din acest motiv.

Cel mai eloquent document, că contractarea judecătorilor arbitrale nu se face pentru sentimente, este că contractarea se face în deosebi, — ba chiar am putea afirma — că aproape exclusiv, — de comercianți și aceasta numai pentru singurul motiv, că interesele comerciale speciale pretind aceasta din motivele arătate mai sus.

Să mai face obiecțiunea, că prin aceasta practică nu se plătesc taxele către Stat. Aceasta însă nu poate fi motiv serios, pentru că organizația financiară are să se îngrijească de încasarea taxelor și pentru acest motiv nici nu se poate sista sau opri întreg sistemul.

Mai avem a ne ocupa cu participarea magistraților în judecătorii arbitrale, care participare a fost oprită prin ordonanța Ministerului de Justiție. Aceasta întrezicere — după părerea noastră — nu este nici folositoare, nici legală.

Se face obiecțiunea de incompatibilitate în ce privește participarea magistraților la judecătorii de arbitri. Aceasta obiecțiune trebuie să o examinăm din punctul de vedere al dispoziției Codului de procedură.

Proc. Civ. Română nu are dispoziție prohibitorie și în privința aceasta este decisiv dispoziția art. 341, care spune, ca „pot fi arbitri orice persoane capabile de orice naționalitate” și dispoziția art. 345, care spune, că arbitrii se pot recuza pentru cauze ivite în urma numirii lor și atunci ei se pot recuza pentru aceleași cauze, ca și judecătorii.

Proc. Civil. Ardeleană în art. 59 și 61 înșiră cazurile când judecătorul se poate recuza, iar art. 774 dispune, că arbitrul se poate recuza din aceleași motive. Adecă în privința aceasta ambele proceduri dispun la fel și nu esclud participarea magistraților la judecătorii de arbitri. Proc. Civ. Ardeleană în art. 59 pct. 6. mai are și dispoziția de recuzare esențială, că judecătorul nu poate judeca în cauza la care a participat odată la aducerea hotărârei atacate ca membru al judecătoriei de arbitri.

Aceasta dispoziție implicit conține și pe aceea că judecătorul Statului poate participa la judecătorii de arbitri, însă nu poate lua parte la judecarea litigiului, când părțile cer anularea deciziei arbitrilor. Adecă aceasta dispoziție chiar presupune participarea judecătorului între arbitri, pentru că altcum nu ar fi nevoie de aceasta reglementare.

Nu conține dispoziție de incompatibilitate legea organizării judecătorești din vechiul regat, care dispune despre incompatibilitate în art. 115—118 și tocmai așa nici legea din Ardeal IV. din 1869 art 8—11. Aceste articole înșiră minuțios cazurile de incompatibilitate, despre judecătorii de arbitri însă nici o amintire nu se face.

Tocmai pentru aceste motive nu considerăm de legală ordonanța ministerială, care a interzis participarea judecătorilor în consiliile de arbitri.

Dacă luăm în considerare obiecțiunea, că la judecătorii arbitrale se aplică magistrați, cari au refuzat jurământul de fidelitate și alte elemente de neîncredere, atunci prin excluderea magistraților chiar că se ajută, participarea elementelor, cari nu ar fi de dorit să ia parte, iar prin admiterea magistraților am ajunge tocmai la rezultatul dorit, că se va întări încrederea în judecători și că acestia ajungând în consiliul de arbitri cu elemente laice și cu elemente cu cunoștințe speciale, de o parte va avea ocaziunea se cunoască mai de aproape mentalitatea oamenilor practici; are ocaziunea să influențeze cu cunoștințele sale juridice și adecă ajunge în contact direct cu viața practică și așa se face o fluctuație naturală. Pe de altă parte face și controlul dorit în interesul Statului, pentru că fiind magistratul tot odată persoană oficială cu răspundere, nu numai că se va păzi de acte ilegale, ci chiar va pune pedică ilegalităților și va lucra pentru păstrarea prestigiului Statului. Deci din acest motiv tocmai pentru apărarea intereselor de Stat este chiar de dorit ca se participe și magistrații la judecățile arbitrale ba chiar am fi de părerea să nu fie pus în mod obligator pentru ecest motiv și pentru că se controleze achitarea taxelor către Stat.

Se poate întâmpla că se ivesc un astfel de litigiu, la arbitri, care e de natura turpis cauza prohibit de lege, și ne fiind nici un control de nici o persoană de încredere sentinței îi se va da forma convenită și

astfel chiar judecătoria Statului va executa sentința arbitrilor, cece prin participarea elementelor de încredere și răspundere s'ar putea evita.

O singură obiecțiune se poate face, că magistrații prin participarea la judecătorii de arbitri — fiind astfel prea ocupați, vor neglija lucrările oficioase pentru serviciile dela judecătorii de arbitri. Aceasta însă nu poate fi motiv de excludere, pentru că participarea se face sub controlul președintelui, care poate să-i retragă permisiunea de participare în cazul când neglijează pe cele oficioase. Tot așa președintele va putea controla onorariile primite obligându-l pe magistrat se comunice onorarul stabilit în cauză. Fajă de aceasta nu este drept și echitabil, ca magistratul să fie exclus de a câștiga puțin onorariu pentru o muncă juridică și cinstită, în deosebi dacă ne gândim la diurnele unor magistrați care le câștigă din delegațiile speciale primite dela Minister, iar alții sunt espuși numai la munca grea fără nici un ajutor deosebit.

Dat Oradea-Mare, la 24 Mai 1924. *Sedința Consiliului Biroului Advocatilor.*

LEGEA

PENTRU

UNIFICAREA DISPOZIȚIUNILOR DIN LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ

PRIVITOARE

LA MINISTERUL PUBLIC, LA NUMIRI, ÎNAINȚĂRI ȘI DISCIPLIN

Art. I. — Dispozițiunile cuprinse în titlul VII (art. 40—46 inclusiv), Titlul IX (art. 51), Titlul X (art. 52—60 inclusiv), Titlul XI (art. 61), Titlurile XII și XIII (art. 62—73 inclusiv) de sub Partea I; Titlul I (art. 74—81 inclusiv), Titlul II, Cap. I, III, IV, V, VI, VII (art. 82—87 inclusiv și art. 91—114 inclusiv) și Titlul III (art. 115—121 inclusiv) de sub Partea II; Titlurile I, II, III, Cap. I, II, III, IV, și V (art. 122—192 inclusiv) de sub Partea III; Titlurile I și II (art. 193—214 inclusiv), precum și dispozițiunile finale și tranzitorii (art. 215—220) de sub Partea IV din legea română de organizare judecătorească din 24 Martie 1909, cu suprimările, modificările și adăugirile de mai jos, se extind pe întreg teritoriul țării și se aplică magistraților și funcționarilor judecătorești dela toate instanțele de orice grad.

Art. II. — La Partea I, Titlul VII, „Ministerul Public“, se mențin nemodificate art. 41—46 inclusiv, iar art. 40 se modifică precum urmează:

Art. 40. — Până la noua organizare a instanțelor judecătorești unificate, Ministerul Public rămâne în compunerea în care se găsește de fapt la data promulgării legii de față și anume:

A) La Curtea de casație: un procuror general și patru procurori;

B) La Curțile de apel: București, un procuror general și 5 procurori; Chișinău, un procuror general și 3 procurori; Craiova, Galați și Iași, un procuror general și 2 procurori; Cernăuți, Cluj, Constanța,

Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara câte un procuror de fiecare Curte;

C) La tribunalele: Ilfov, un prim-procuror și 9 procurori; Cluj, un prim-procuror și 6 procurori; Cernăuți, un prim-procuror și 5 procurori; Arad, Oradea-Mare și Timișoara, câte un prim-procuror și câte 4 procurori de fiecare din aceste tribunale; Brașov, Chișinău, Dolj, Iași, Satu-Mare și Suceava, câte un prim-procuror și câte 3 procurori de fiecare din aceste tribunale; Alba-Iulia, Bacău, Constanța, Covurlui, Dej, Deva, Ialomița, Ibașfalău, Lugos, Mehedinți, Prahova, Sibiu, Târgu-Mureș și Vlașca câte un prim-procuror și câte doi procurori de fiecare din aceste tribunale; Argeș, Bistrița, Brăila, Buzău, Caransebeș, Dâmbovița, Făgăraș, Gorj, Mercurea Ciucului, Odorhei, Putna, Romanși, Sf.-Gheorghe, Sighet, Sighișoara, Teleorman, Turda, Vâlcea și Zalău, câte un prim-procuror și câte un procuror de fiecare din aceste tribunale; Bălți, Botoșani, Cahul, Caliacra, Cetatea Albă, Dorohoi, Durostor, Fălciu, Fălțiceni, Hotin, Ismail, Muscel, Neamț, Olt, Orhei, Râmnicu-Sărat, Roman, Soroca, Tecuci, Tighina, Tulcea, Tutova și Vaslui, câte un procuror și câte un substitut de fiecare din aceste tribunale.

Art. III. — La Partea I, Titlul IX, „Magistrații stagiați“, art. 51, și Titlul X, „Grefa“, art. 52—60, se abrogă.

Titlul XI, „Regulamente pentru Curți, Tribunale și Parchete“, devine Titlul IX, iar art. 61 nemodificat devine art. 51.

Art. IV. — La Partea I, Titlul XII, „Despre inspectorii judecătorești“ (art. 62—66 inclusiv), devine Titlul X, „Inspectorii judecătorești“, cu modificările următoare:

Art. 62 devenit art. 52:

Pe lângă ministerul de Justiție vor funcționa până la douăzeci și trei inspectorii judecătorești, din cari până la douăzeci și unu pentru judecătoriile de pace, tribunale, serviciile auxiliare acestora și sedriile orfanele și doi pentru Curțile de apel și serviciile auxiliare lor.

Art. 63 devenit art. 53:

Inspectorii pentru judecătoriile de pace, tribunale, serviciile auxiliare acestora și sedriile orfanele se vor delega de ministru dintre consilierii Curților de apel cel mult câte doi de fiecare Curte, afară de Curtea de apel din Chișinău din care se va delega trei și de Curțile de apel Cernăuți și Constanța din cari nu se va putea delega decât câte unul de fiecare. Ei își păstrează domiciliul în circumscripțiunea Curții căreia aparțin și la lucrările căreia vor lua parte de câte ori se va găsi necesar de prim-președintele sau președintele Curții.

Delegațiunea este temporară și revocabilă.

Consilierii Curților de apel delegați a îndeplini funcțiunea de inspector judecătorec își păstrează locul lor în Curte.

Consilierul căruia i s'a retras delegațiunea își reia funcțiunea sa în Curte în locul consilierului căruia i se va încredința însărcinarea de inspector.

Inspectorii Curților de apel se delegă dintre consilierii Curții de casație, cari își păstrează locul lor în Curte, putând lua parte la lucrările ei.

Art. 64 nemodificat devine art. 54.

Art. 65 nemodificat devine art. 55.

Art. 66 devenit art. 56.

Modul de funcționare al inspectorilor judecătorești

se va arată prin un regulament, iar determinarea Curților de Apel, a tribunalelor și judecătoriilor de pace din fiecare circumscripțiune ce urmează a fi inspectată de inspectorii se va face prin deciziune ministerială.

Art. V. — La Partea I, Titlul XIII, „Despre consiliul superior al magistraturii“ (art. 67—73 inclusiv), devine Titlul XI, „Consiliul superior al magistraturii“ și se modifică precum urmează:

Art. 67 devenit art. 57:

Pe lângă Ministerul de Justiție va funcționa pentru toate instanțele judecătorești de orice grad un consiliu superior al magistraturii, ale cărui atribuțiuni sunt:

a) A-și da părerea asupra confirmării, numirii și înaintării magistraților inamovibili;

b) A-și da avizul în toate cazurile în cari va fi consultat de ministru;

c) A îndeplini orice altă însărcinare ce i s'ar da prin legi.

Art. 68 devenit art. 58:

Consiliul se va compune din:

a) Primul președinte, președinții și consilierul cu rang, caracter și atribuții de președinte, toți din înalta Curte de casație;

b) Prim-președinții Curților de apel din București, Chișinău, Craiova, Galași, Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara și președinții Curților de apel din Cernăuți și Constanța;

c) Inspectorii Curților de apel;

d) Ministrul justiției sau un delegat al său dintre membrii Curții de casație, ai parchetului aceleiaș Curți, sau secretarul general. Acesta din urmă, dacă va fi magistrat, nu va putea lua parte decât la lucrările consiliului interesând un magistrat egal sau inferior în grad.

La numirile și înaintările în tribunale și judecătoriile consiliul se va completa în locul inspectorilor de sub litere c) cu inspectorii judecătorești ai circumscripției unde s'a produs vacanța.

Această din urmă complectare nu este necesară în cazurile de confirmări prevăzute în art. 142.

Art. 69 se abrogă.

Art. 70 devenit art. 59:

Ministrul de justiție convoacă consiliul ori de câte ori e nevoie.

Consiliul nu va putea ține ședințe decât cu 12 membri și nu va putea hotărî valabil decât cu 10 voturi.

Recomandările de numiri și înaintări către ministru vor fi motivate.

În caz de lipsă sau împiedicare a vreunui din membrii consiliului, el va fi înlocuit precum urmează:

a) Primul-președinte, președinții Curții de casație și consilierul cu rang, caracter și atribuție de președinte, de cel mai vechiu consilier al Curții prezent la serviciu;

b) Primul-președinte al Curții de apel din București, de președintele de secție cel mai vechiu în grad, în ordinea vechimii, sau, în lipsa președinților de secție, de cel mai vechiu consilier prezent la serviciu;

c) Prim-președinții ai Curților de apel din Chișinău, Craiova, Galași și Iași, de președintele de secție sau, în lipsa acestuia, de cel mai vechiu consilier prezent la serviciu;

d) Prim-președinții Curților de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara, de cel mai

vechiu președinte de senat în ordinea vechimii, iar în lipsa acestuia de cel mai vechiu consilier prezent la serviciu;

e) Președinții Curților de apel din Cernăuți și Constanța, de cel mai vechiu consilier prezent la serviciu.

Art. 71 devenit art. 60:

Consiliul superior al magistraturii este prezidat de ministru; în lipsa lui, de primul-președinte al Curții de casație, iar în lipsa acestuia de cel mai vechiu președinte de secție al acestei Curți sau consilierul cu rang, caracter și atribuție de președinte.

Funcțiunea de secretar al consiliului va fi îndeplinită de directorul general al personalului din Ministerul Justiției sau în lipsa acestuia de directorul sau subdirectorul aceleas direcțiuni.

Art. 72 devenit art. 61:

Pentru fiecare ședință la care participă membrii consiliului au dreptul la o indemnitate fixată de regulament.

Art. 73 nemodificat devine art. 62.

Art. VI. — La Partea II, „Admisibilitatea și numirea în funcțiunile judecătorești“, Titlul I, „Condițiuni generale pentru admiterea și numirea în funcțiuni judecătorești“ art. 74—81 inclusiv, se abrogă și se înlocuiesc următoarele:

Partea II, „Admisibilitatea și numirile în ordinul judecătoresc“.

Titlul I (nou), „Ierarhia și gradele în ordinul judecătoresc“.

Art. 63. — Sunt magistrați și fac parte din ordinul judecătoresc: judecătorii de pace și ajutorii lor, supleanții și judecătorii tribunalelor, consilierii Curților de apel și casație, membrii de orice grad ai Ministerului Public și primii-președinți și președinți ai Curților și tribunalelor.

Art. 64. — Ierarhia gradelor în ordinul judecătoresc se stabilește precum urmează.

Gradul I: Primul-președinte al Inaltei Curți de casație și justiție;

Gradul II: Procurorul general al Inaltei Curți de casație, președinții de secțiune și consilierul cu rang, caracter și atribuții de președinte, după vechimea lor;

Gradul III: Consilierii Inaltei Curți de casație, primii-președinți ai Curților de apel și procurorii de secțiune ai Inaltei Curți;

Gradul IV: Procurorii generali dela Curțile de apel și președinții de secțiuni sau de senate;

Gradul V: Consilierii și procurorii dela Curțile de apel, prim-președințele și primul-procurorul de tribunal din Capitala țării;

Gradul VI: Primii-președinți de tribunal;

Gradul VII: Președinți și primii-procurori de tribunal;

Gradul VIII: Judecătorii de tribunal, procurori și judecătorii de pace;

Gradul IV: Supleanții, substituiții și ajutorii de judecători.

Art. 65. — Curțile și tribunalele cari asistă la o cremonie publică sunt întrunite într'un singur corp, observând între dânsle ordinea ierarhică.

Art. 66. — Vechimea se calculează dela data irrării în fiecare grad.

În caz de numire simultanee, se dă precădere vștei.

Când un magistrat trece dela un grad superior la un grad inferior, i se ține seamă în noul său grad

de vechimea din gradul superior precedent.

Judecătorii sau procurorii cari după cererea lor au fost trecuți supleanți, substituiți sau ajutori de judecători, revenind în grad, vor beneficia de aplicațiunea dispozițiilor din legea de față, de vechimea întregă, fără distincțiunea gradelor prin cari au trecut.

Art. 67. — Magistrații cari primesc o funcțiune în Ministerul Justiției, un serviciu sau o instituție dependente de acest Minister, acumulează anii serviți în această funcțiune la vechimea gradului ce aveau când a părăsit magistratura.

Art. 68. Întreruptiile de serviciu prin suspendare și disponibilitate nu se numără în calcularea vechimii gradului.

TITLUL II

Admiterea în ordinul judecătoresc

CAP. I

Condițiuni generale de admitere

Art. 74 devenit art. 69.

Pentru a fi numit magistrat se cere:

1. A fi cetățean român;

2. A avea deplina folosință a drepturilor civile

și politice;

3. A fi satisfăcut legea recrutării;

4. Să nu fie pus sub acuzație sau condamnat definitiv la o pedeapsă criminală sau la o pedeapsă corecțională pentru delictele de fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, mărturii mincinoase, atentat la bunele moravuri în cazurile prevăzute de art. 262, 263, 264, 267 și 281 din codul penal român precum și de articolele respective din celelalte coduri menținute în vigoare, vagabondaj, abuz de putere, speculă, trafic de influență, mituire, delapidare de banii publici, percepere de taxe ilegale, rupere de sigilii, sustragere, ascundere sau desființare de acte publice aflate în arhive sau în depozite publice, sau date în păstrare unui funcționar public, ofensă comisă în public contra Suveranilor, Principelui Moștenitor sau Membrilor Familiei Regale și Dinastiei prin cuvinte, strigări, prin vreun act autentic sau public, scrieri imprimate, deseme, gravuri, embleme vândute, expuse spre vânzare, distribuite sau afișate în public, delicta contra siguranței interioare și exterioare a Statului, calomnie sau denunțare calomnioasă și beție; de asemenea nu pot fi numiți funcționari judecătorești acei declarați în stare de faliment și persoanele cu o purtare morală îndoioasă, chiar dacă n'au comis delictele de mai sus;

5. A avea titlurile de capacitate și stagiul cerute de lege pentru fiecare funcțiune în parte;

6. A cunoaște limba oficială a Statului.

Art. 75 și art. 76 se abrogă.

Art. 77 devenit art. 70:

Membrii ordinului judecătoresc se numesc prin decret regal și sunt ținuți, înainte de a intra în exercițiul funcțiunii lor, de a depune următorul jurământ: „Jur de a fi credincios Regelui și intereselor țării mele, de a observa în totul Constituția și legile țării, de a executa cu onoare, conștiință și nepărtinire funcțiunile ce îmi sunt încredințate și de a nu face nimic de natură a periclită ordinea în Stat.“

„Așa să-mi ajute Dumnezeu“.

Art. 78 nemodificat devine art. 71.

Art. 79 „ „ „ 72.

Art. 80 „ „ „ 73.

Art. 81 „ „ „ 74.

Art. VII. — La Partea II, Titlul II, „Condițiuni speciale pentru admiterea și înaintarea în funcțiuni judecătorești“, se abrogă în toată cuprinderea: Cap. I „In grefe“ (art. 82—87 inclusiv), Cap. III „Magistrații stagiați, supleanți, substituiți și ajutorii de judecători de pace“, cu subtitlul „examenul de capacitate“ (art. 91—96 inclusiv), Cap. IV „Judecătorii, procurorii și președinții tribunalelor“ (art. 97—105 inclusiv), Cap. V „In Curțile de apel“ (art. 104—107 inclusiv), Cap. VI „In Curtea de casațiune“ (art. 108—111 inclusiv).

Art. VIII. — La partea II modificată prin art. VI de mai sus, la noul Titlu II „Admiterea în ordinul judecătoreesc“, după Cap. I, „Condițiuni general de admitere“ (art. 69—74 inclusiv), se adaugă Cap. II intitulat „Condițiuni speciale pentru admiterea și înaintarea în ordinul judecătoreesc“, cuprinzând art. 75—107 inclusiv în următoarele subdiviziuni:

CAP. II

Condițiuni speciale pentru admiterea și înaintarea în ordinul judecătoreesc

§ 1. — Condițiunile pentru numirea și înaintarea supleanților și ajutorilor de judecători

A) Vârsta și titlurile

Art. 75:

Pentru a fi numit supleant, substituit sau ajutor de judecător se cere:

1. A întruni condițiunile generale de admilere în magistratură;

2. A avea vârsta de cel puțin 22 ani împliniți;

3. A avea titlul de doctor sau licențiat în drept dela o facultate juridică din țară sau dela o facultate juridică din străinătate recunoscută de Ministerul Instrucțiunii Publice și întrucât acest titlu va fi fost echivalat potrivit legilor școlare.

Art. 76. — După împlinirea unui an dela numire, supleantul; substituitul și ajutorul de judecător sunt obligați să se prezinte la examenul de capacitate prevăzut la art. 78 și următorii.

Acei cari nu se vor prezenta la examen în prima sesiune după împlinirea anului de mai sus, precum și aceia cari vor cădea de două ori la examen își vor pierde funcțiunile.

Art. 77. — Numai în urma examenului de capacitate supleanții și ajutorii de judecătorii dobândesc dreptul de a judeca, iar substituiții dreptul de a pune concluziuni.

Până la trecerea acestui examen șefii ierarhici vor încredința supleanților, ajutorilor de judecători și substituiților lucrările ce sunt necesare pregătirii lor profesionale, dar cari nu implică pronunțarea unei hotărâri.

Ei pot fi însărcinați să asculte martori, să facă cercetări locale, să aplice sigilii, să redacteze procese-verbale și hotărâri, să prezideze consilii de familii și să verifice socoteli de tutelă ori unde legile în vigoare nu dispun altfel, să facă apelul pricinilor supuse judecării și să amâne pe acele ce nu sunt în stare a fi judecate, să autentifice acte și să execute cărțile de judecată sau sentințele tribunalului, acolo unde autentificare este în competența judecătorilor și tribunalelor și executarea hotărârilor nu este rezervată exclusiv unei alte autorități.

Art. 78. — Pentru înlesnirea judecăților și asigurarea bunului mers al justiției la judecătorii de pace cu un singur judecător și la care locul de ajutor de judecător va fi vacant sau ocupat de un magistrat care nu are dreptul de a judeca, Ministerul Justiției, după nevoile serviciului, va numi sau delega pe unul din supleanți sau ajutorii de judecători cari au dreptul de a judeca.

Dacă locul nu s'ar putea complecta cu nici unul din aceștia, excepțional și numai pe timp de doi ani dela promulgarea legii de față, ministrul de justiție va putea da autorizarea de a judeca chiar unuia din supleanți sau ajutorii de judecători, cari n'au depus încă examenul, dar cari au un stagiul de cel puțin 4 luni și o activitate meritorie constatată de șefii ierarhici sau inspectorii judecătorești.

In parchete, în aceeași situație și în aceleași condițiuni, se poate da și substituiților autorizarea de a pune concluziuni.

B) Examenul de capacitate

Art. 79:

Examenul de capacitate va consista obligatoriu din două probe teoretice și două probe practice, din cari și la cele dintâi și la cele de al doilea o probă va fi scrisă și alta orală.

Proba teoretică va avea de obiect Constituția, organizarea judecătorească și cercetarea comparată a legiuirilor civile, comerciale, penale și procedurile lor în vigoare pe întreg teritoriul Statului român.

Proba practică va avea de obiect chestiuni de aplicațiune practică.

Art. 80:

Examenul se va ține cel puțin odată pe an, la data ce se va stabili de Minister, la reședințele Curților de apel din centrele universitare.

Ținerea examenului se va publică în Monitorul Oficial și în ziarle mai răspândite, cu cel puțin 2 luni înainte de data fixată.

Art. 81:

Comisiunile de examinare se vor compune din:

a) primul-președinte al Curții de apel, ca președinte;

b) doi profesori ai facultății juridice locale desemnați de consiliul profesoral al acestei facultăți dintre profesorii titulari de drept civil, drept penal procedurile lor sau de drept comercial;

c) doi profesori de drept sau magistrați inamovibili numiți de Ministerul Justiției;

Dacă până în termen de 15 zile libere înainte de examen consiliul profesoral nu-și desemnează delegatul, Ministerul de Justiție va numi doi profesori dela facultatea respectivă sau dela altă facultate.

In caz de împiedecare a vreunui membru cu comisiune, se va proceda în acelaș mod la înlocuirea lui Primul-președinte, în caz de împiedecare, va fi înlocuit de cel mai vechiu președinte de secțiune sau de senat.

Cererile de înscriere se adresează direct primului-președinte al Curții, în termen de 40 de zile dela publicarea examenului în Monitorul-Oficial.

Art. 82. — Comisiunea, în urma informațiilor culese asupra moralității candidaților la examenul de capacitate, este în drept de a respinge dela examinare pe acei cari nu prezintă îndestulătoare garanții de moralitate sau nu ar întruni celelalte condițiuni impuse de lege.

Art. 83. — Rezultatele examenelor de capacitate se comunică Ministerului de Justiție, care le va transmite consiliului superior al magistraturii.

Acesta, după ce va constata legalitatea fiecărui examen și-l va valida, va centraliza toate rezultatele examenelor valide și, în ordinea importanței mediilor, va întocmi un tablou general de clasificare, după care, în mod obligator, Ministerul va face numirile.

Lucrările examenului ce se va constata făcut cu violarea dispozițiilor legii și regulamentului pentru examenele de capacitate se vor înainta Ministerului de Justiție, care va hotărî anularea și data la care se va ține noul examen.

Clasificare acestui din urmă examen, după validarea lui, va servi la numirea în locurile rămase sau declarate vacante.

Art. 84. — Îndată după formarea tablourilor de clasificare. Ministerul de Justiție publică în „Monitorul Oficial” lista locurilor vacante.

Candidații reușiți la examen au dreptul, în ordinea clasificării, să-și aleagă locurile în termen de 15 zile libere dela publicarea locurilor vacante în „Monitorul Oficial”.

Ministerul de Justiție va respinge alegerea făcândă dacă candidatul cade în localitatea aleasă sub prevederile dispozițiilor privitoare la incompatibilități.

În asemenea caz Ministerul va numi pe magistrat într'altă localitate.

Candidatul care nu-și a exercitat dreptul de alegere în termenul arătat, va pierde dreptul și este obligat să primească locul ce i se va încredința de Ministerul Justiției.

La medii egale se va da preferință magistraților în funcțiune și, în lipsa magistraților, doctorului în drept sau celui mai vechiu licențiat.

Art. 85. — La finele anului judecătorească, președințele tribunalului, judecătorul de pace, primul procuror și procurorul vor înainta fiecare Ministerului de Justiție câte un raport amănunțit asupra activității supleantului, substitutului sau ajutorului de judecător respectiv.

Supleantul, substitutul sau ajutorul de judecător care nu manifestă aptitudini profesionale, va fi depărțat din funcțiune în urma raportului motivat al inspectorului judecătorească.

C) Drepturile și obligațiunile supleanților, substituiților și ajutorilor de judecător și funcționarilor judecătorești asimilați lor în funcțiune la promulgarea legii

Art. 86. — Supleanții, substituiții și ajutorii de judecători din circumscripțiile Curților de apel București, Chișinău, Constanța, Craiova, Galați și Iași, aflați în funcțiune la promulgarea acestei legi, pentru a dobândi dreptul de înaintare sunt obligați a trece examenul de capacitate în termen de un an dela data acestei promulgări.

Acei cari nu se vor prezenta la examen în termenul prevăzut și acei cari nu vor obține media stabilită de regulamentul vor fi îndepărtați din funcțiune.

Art. 87. — Funcțiunile de notari și practicanți existente pe lângă Curțile de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara și pe lângă tribunalele și judecătoriile de pace din circumscripțiile acestor Curți se desființează pe ziua de 1 Ianuarie 1925, urmând ca atribuțiunile lor să fie îndeplinite în

viitor de grefierii, ajutorii de grefieri și secretarii de parchet numiți în condițiunile legii de față.

Art. 88. — Notarii funcționând, la data promulgării legii, pe lângă tribunalele și judecătoriile de pace de sub art. 87 și cari nu înfrunesc încă, după legile în vigoare în acele circumscripții, condițiunile de a fi numiți judecători, vor putea fi numiți de Ministerul Justiției în funcțiunile de supleanți, substituiți și ajutorii de judecători ce, potrivit necesităților serviciului se vor înființa, pe ziua de 1 Ianuarie 1925, pe lângă instanțele judecătorești la cari au funcționat sau pe lângă altele.

Notarii cari își dețin funcțiunile în virtutea unui examen de capacitate nu vor mai fi supuși la examenul prevăzut la art. 79 și următorii, dar pentru a fi înaintați judecători vor trebui să îndeplinească condițiunile cerute la § 2 de sub acest capitol.

Vor fi asimilați notarilor și vor fi numiți dela 1 Ianuarie 1925, în condițiunile de mai sus, supleanți, substituiți sau ajutorii de judecători, practicanții aflați în funcțiune la data promulgării legii în circumscripțiile aceluiași Curți, întrucât vor poseda vreunul din titlurile prevăzute la art. 75 No. 5.

Art. 89. — Funcțiunile de ascultanți și practicanți depe lângă instanțele judecătorești din circumscripția Curții de apel din Cernăuți se desființează pe ziua de 1 Ianuarie 1925.

Ascultanții și practicanții în funcțiune la data promulgării legii de față, pe baza raportului favorabil al șefului instanței pe lângă care a funcționat, vor putea fi numiți dela 1 Ianuarie 1925 în funcțiunile vacante de supleanți, substituiți și ajutorii de judecători, după distincțiunile prevăzute în art. 88 de mai sus.

Atribuțiunile ascultanților și practicanților desființați vor fi îndeplinite de grefieri, ajutorii de grefieri și secretarii de parchet numiți în condițiunile prezentei legi.

Art. 90. — Funcțiunile de notari, practicanți și ascultanți ce se vor declara vacante dela promulgarea legii de față și până la 1 Ianuarie 1925 nu vor mai fi completate.

Art. 91. — Supleanții, ajutorii de judecători și substituiții de sub art. 86, precum și acei numiți pe baza art. 87, 88 și 89, au dreptul de a judeca și pune concluziuni.

Art. 92. — Procurorii de tribunal cu titlu provizoriu din circumscripțiile Curților de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara cari vor avea un an de stagiu în gradul de procuror sau alt grad similar la data promulgării legii de față, vor putea fi confirmați procurori, iar acei cari nu vor întruni această condițiune vor lua titlul de substituiți.

§ 2. — Condițiuni speciale pentru numirea judecătorilor de tribunale și judecătorii de pace, procurorilor șefi de parchete și procurorilor.

Art. 93. — Pentru a fi numit procuror-șef de parchet, procuror, judecător de tribunal sau la judecătoria de pace, se cere:

a) a întruni condițiunile generale prevăzute de art. 74;

b) a avea un stagiu de cel puțin trei ani neîntrerupți în magistratură ca supleant, substitut sau ajutor de judecător;

c) să fie trecut examenul de capacitate în condițiunile legii de față,

Condițiunea de stagiu poate fi înlocuită prin exercițiul efectiv al profesiei de avocat în timp de cel puțin trei ani pe lângă tribunale și Curți de apel.

Dovada exercițiului efectiv al profesiei de avocat se va face cu atestațiuni motivate date de baroul de care depinde și de autoritățile judecătorești pe lângă cari s'a exercitat advocatura.

Art. 94. — Funcționarii judecătorești sau acei din serviciile auxiliare posedând vreunul din titlurile prevăzute la art. 75 No. 3 vor putea fi numiți judecători dacă, pe lângă examenul de capacitate, vor dovedi că au un stagiu efectiv de cel puțin trei ani ca grefier, portărel sau vreuna din funcțiunile judecătorești recunoscute similare prin legea de față.

Art. 95. — Judecătorii de pace și de tribunal cu titlu provizoriu cari la promulgarea acestei legi nu vor avea trei ani vechime în grad, pentru a fi menținuți și dobândi dreptul de înaintare, sunt obligați a depune examenul de capacitate prevăzut de art. 79 și urm. în termen de un an dela promulgarea legii.

Acei cari nu se vor prezenta în acest termen, precum și acei cari nu vor obține media cerută de regulament vor fi îndepărtați din funcțiune.

Deasemenea vor fi înlocuiți și judecătorii provizorii dispensați de examen în virtutea legilor anterioare, cari deși întrunind stagiul cerut de aceste legi, nu vor fi confirmați judecători inamovibili de consiliul superior al magistraturii. La aceeași obligațiune vor fi supuși și judecătorii provizori, dispensați de examen în virtutea legilor anterioare, cari deși având 3 ani de vechime, nu au fost confirmați judecători inamovibili.

§ 3. — Condițiuni speciale pentru numirea prim-procurorilor, președinților și prim-președinților de tribunale.

Art. 96. — Pentru a fi numit președinte de tribunal sau prim-procuror de tribunal se cere un stagiu de judecător de tribunal sau de judecătorie, de procuror-șef de parchet sau procuror de secțiune, de cel puțin patru ani împliniți.

Art. 97. — Primul-președinte de tribunal se numește dintre președinții și primii-procurori cari au o vechime de cel puțin doi ani împliniți în acest grad, sau dintre judecătorii, procurori-șefi de parchete cari au o vechime de cel puțin șase ani împliniți în grad.

Art. 98. — Prim-președinții, președinții și prim-procurorii pot fi numiți dintre avocații, cari au exercitat efectiv și cu distincțiune profesiunea lor cel puțin 9 ani împliniți pe lângă tribunale și Curți și cari nu depășesc vârsta de 40 ani împliniți.

Art. 99. — Prim-președintele și prim-procurorul tribunalului din Capitala țării au grad și onorariu de consilier de Curte.

Stagiul în aceste două funcțiuni se consideră ca stagiul făcut în Curtea de apel, dacă prim-președintele sau prim-procurorul tribunalului de mai sus a fost trecut efectiv într-o Curte de apel.

Dispozițiunea alin. II. art. 10 din această lege se abrogă.

§ 4. — Condițiuni speciale pentru numirea consilierilor, președinților, prim-președinților, procurorului general și a procurorilor dela Curțile dela apel.

Art. 100. — Pentru a fi numit consilier sau procuror de Curte de apel se cere a fi îndeplinit func-

țiunea de președinte de tribunal sau de prim-procuror cel puțin 4 ani împliniți sau aceea de judecător de tribunal sau de pace, procuror șef de parchet sau de secțiune cel puțin 8 ani împliniți.

Art. 101. — Consilierii sau procurorii Curților de apel mai pot fi numiți și dintre avocații cari au exercitat efectiv și cu distincțiune profesiunea lor cel puțin 12 ani pe lângă tribunale sau Curți de apel și cari nu depășesc vârsta de 45 ani împliniți.

Art. 102. — Președinții de Curte, de secțiune sau de senat se numesc de consilierii de procurorii de Curte cari au cel puțin 2 ani de grad.

Primii-președinți de Curte se numesc dintre președinții de Curte, procurori generali, iar dintre consilierii numai dintre acei cari întrunesc condițiunile de a fi președinți.

Art. 103. — Procurorii generali se delegă de ministrul justiției dintre consilierii Curții respective.

Consilierul delegat a îndeplini funcțiunile de procuror general își păstrează locul în Curte.

Delegațiunea se dă și se retrace prin decret regal.

Până la darea cuvenitei delegațiuni, cel mai vechiu din procurorii Curții va îndeplini funcțiunea de procuror general.

În caz de retragere a delegațiunii, consilierul delegat își reia locul în Curte, trecând în secțiunea sau în senatul din care face parte consilierul căruia se va încredința sarcina de procuror general.

Încetează de drept delegațiunile procurorilor generali cari în virtutea art. 142 lit. B. devin consilieri de Curte.

Delegațiunile lor pot fi reînnoite.

§ 5. — Condițiuni speciale pentru numirea de consilieri președinți, membri parchetului și primii-președinți la Inalta Curte de casație.

Art. 104. — Consilierii și procurorii la Curtea de casație se numesc dintre președinții și consilierii Curților de apel având o vechime în gradul de consilier de cel puțin 4 ani împliniți, precum și dintre prim-președinții Curților de apel.

Consilierii și procurorii Curții de casație mai pot fi numiți și dintre avocații cari au exercitat efectiv cu distincțiune profesiunea lor timp de 15 ani pe lângă tribunale și Curți de apel și cari nu depășesc vârsta de 50 ani împliniți.

Art. 105. — Președinții Curții de casație se numesc dintre consilierii, procurorii sau procurorul general ai acestei Curți cari au o vechime în grad de cel puțin doi ani împliniți, iar primul-președinte se numește dintre președinții și procurorul general al aceleiaș Curți.

Art. 106. — Procurorul general depe lângă Curtea de casație se numește dintre consilierii și procurorii Curții de casație dintre primul-președinți, președinții și procurorii generali ai Curților de apel.

Art. 107. — În caz de vacanță a postului de procuror general depe lângă Curtea de casație, Ministerul Justiției va putea însărcina în mod temporar și cel mult pentru un an cu funcțiunea de procuror general pe vreunul din consilierii Curții.

Consilierul astfel delegat își păstrează postul său în Curte.

Art. IX. — Cap. VII, „Dispozițiuni comune“ (art. 112—114 inclusiv) de sub Titlul II, Partea

II, devine Cap. III, „Dispozițiuni comune“, sub noul titlu II, „Admiterea în ordinul judecătoresc“, cu modificările și adăgirile ce urmează:

Art. 112 nemodificat devine art. 108.

Art. 113. — nemodificat devine art. 109.

Art. 114. — se abrogă.

Art. 110. — Foștii magistrați titrați, începând cu gradul de procuror sau judecător de tribunal, pot fi reprimiți în magistratură în gradul ce l-au avut sau în gradul pentru care ar întruni condițiunile legii, fiind dispensați de examen și de stagiul de judecător de pace, dacă au posedat un asemenea examen sau beneficiat de inamovibilitate.

Reprimirea în magistratură a foștilor magistrați nu se poate face decât cu avizul conform al consiliului superior al magistraturii.

Stagiul de avocat exercitat efectiv și cu distincțiune de acești foști magistrați se va ține în seamă în calculul stagiului cerut de lege pentru gradul în care urmează a fi numit în magistratură.

În acest calcul anul de advocatură se socotește ca nouă unui de magistratură.

Pozițiunea magistraților reintrați, dreptul și condițiunile lor de înaintare vor fi acele prevăzute de lege pentru cei aflători în funcțiune la punerea legii în aplicare.

Art. X. — Cap. II, „Portăreii” (art. 88—90 inclusiv), cu aplicațiune numai în circumscripțiile Curților de apel București, Chișinău, Constanța, Craiova, Galați și Iași, devine Titlul III, „Portăreii” la Partea II, cu următoarele modificări de numerotare:

Art. 88 nemodificat devine art. 111.

Art. 89 nemodificat devine art. 112.

Art. 90 nemodificat devine art. 113.

Art. XI. — La Partea II, după Titlul III, se introduce un nou Titlu IV, „Înaintările și procedura lor” cu următoarele dispozițiuni.

Art. 114. — Înaintările în magistratură nu se pot face decât conform avizului consiliului superior al magistraturii, care este obligat, în recomandările sale, să țină seamă, pe lângă îndeplinirea condițiunilor de înaintare, și de notele calificative ce se găsesc cuprinse în cazierile individuale ale magistraților.

Se exceptează numirile prim-președintelui și a președinților înaltei Curți de casație, cari se fac de ministrul justiției.

Pentru fiecare vacanță consiliul superior al magistraturii va recomanda câte trei dintre cei mai vechi sau mai meritoși magistrați, din cari Ministerul va numi unul.

În orice caz Ministerul e obligat să numească pe magistratul care a figurat de trei ori consecutiv pe listele de recomandare întocmite potrivit legii de față.

Art. 115. — Direcțiunea generală a personalului depe lângă Ministerul Justiției, îndeplinind serviciul de secretariat al consiliului superior al magistraturii, va ține pentru fiecare magistrat în parte câte un cazier individual, care va cuprinde, pe lângă mențiunea îndeplinirii condițiunilor generale și speciale de numire, mențiunea notelor de studiu, notelor examenelor de capacitate și a notelor calificative ale inspectorilor judecătorești, ale șefilor ierarhici și ale Curților respective.

Cazierile vor face mențiune și de toate pedepsele disciplinare aplicate, precum și de observațiunile

ce s'ar fi făcut eventual magistratului.

Art. 116. — Inspectorii judecătorești, pentru instanțele ce cad sub supravegherea lor; prim-președinții Curților de apel, pentru președinții și consilierii Curților respective; procurorii generali și prim-procurorii pentru parchete, primpreședinții tribunalelor pentru președinții tribunalului respectiv; prim-președinții și președinții de tribunale nedivizate pentru toți judecătorii de tribunal și judecătorii de pace, sedriile orfanale și supleanții, și, în fine, judecătorii de pace, pentru ajutorii de judecător, sunt obligați să trimită, la finele anului judecătoresc, autorității judecătorești imediat superioare și Ministerului Justiției, cel mai târziu până la 1 Decembrie, rapoartele calificative asupra activității profesionale, conduitei în societate, aptitudinii și modului cum își îndeplinesc îndatoririle magistrații ce sunt puși îndrumării și supravegherii lor imediate.

Rezultatele anchetelor disciplinare se vor comunica în scris cel mult în zece zile dela legațiunea de anchetă.

Pedepsele disciplinare se comunică îndată ce au fost aplicate.

Art. 117. — Fiecare Curte de apel, întrunită în adunare generală în prima jumătate a lunii Decembrie, va stabili, după lucrările judecătorești și după rapoartele șefilor ierarhici din circumscripție, lista magistraților cari s'au distins în cursul anului judecătoresc.

Curtea de casație, întrunită în secțiuni-unite la aceeaș dată, va întocmi lista prim-președinților, președinților de secțiuni sau senate și a consilierilor de Curți de apel și membrii parchetului de Curte cari s'au distins în cursul anului judecătoresc și merită a fi înaintați la gradul de consilier de casație.

Ele sunt valabile pentru un an.

Listele vor cuprinde pe magistrați după grade și se vor comunica Ministerului de Justiție cel mai târziu până la 1 Ianuarie.

Art. 118. — Consiliul superior al magistraturii va putea cere atât Ministerului Justiției cât și organelor judecătorești orice alte informațiuni sau acte referitoare la activitatea profesională sau conduita magistraților ce va crede necesar.

Art. XII. — La Partea II, Titlul III devine Titlul V, „Incompatibilități și scutiri“, cu următoarele modificări de numerotare și text:

Art. 115 nemodificat devine art. 119.

Art. 116 devine art. 120 modificat astfel:

Funcțiunile din ordinea judecătorească sunt incompatibile cu funcțiunile de orice natură, primite fie prin alegere, fie prin numire; cu orice însărcinare publică, afară de tutelă; cu mandatul în adunările legislative, județene sau comunale; cu serviciul salariat de particulari, cu profesiunea de avocat, cu starea militară sau ecleziastică, cu calitatea de censor sau administrator în orice societate de credit.

Funcțiunile judecătorești sunt compatibile cu aceea de profesor de drept la Universitate sau la orice școală superioară din orașul de reședință a magistratului.

Consilierii Curții de casație și prim-președinții ai Curților de apel pot fi delegați temporar a îndeplini funcțiunile de secretar general în Ministerul de Justiție.

În aceste cazuri ei își păstrează posturile ce ocupă în magistratură.

Art. 117 devine art. 121 modificat astfel:

Este interzis sub pedeapsă disciplinară, oricărui membru al ordinului judecătoresc de a exercita, fie prin el însuși, fie sub numele soției sale, fie prin persoană interpusă, orice fel de comerț agent de afaceri, de a participa la direcțiunea sau administrațiunea unei societăți comerciale sau civile sau unui stabiliment industrial, a fi redactor, corespondent, editor sau director al unui ziar politic.

Art. 122. — Sub nici un cuvânt magistrații nu pot adera la acțiuni politice și a lua parte la manifestațiuni cu acest caracter.

Magistrații pot face parte numai din comitetele societăților culturale și de asistență socială sau națională recunoscute cu afare potrivit legii persoanelor juridice, dar nu pot exercita nici o delegațiune de administrațiune cu vre-un caracter bănesc.

Ei nu pot fi epitropi la parohiile bisericesti.

Magistrații nu pot îndeplini serviciul de consilieri juridici pe lângă autoritățile administrative centrale sau locale.

Fără autorizarea expresă a Ministerului de Justiție ei nu pot primi nici o însărcinare personală și nici a figura în comisiunile de studii sau de întocmire a proiectelor de lege, tratatelor, convențiilor internaționale sau orice alte lucrări.

Art. 118 nemodificat devine art. 123.

Art. 119 „ „ „ art. 124.

Art. 120 „ „ „ art. 125.

Art. 121 „ „ „ art. 126.

Art. XIII. — La Partea III „Pozițiunea membrilor ordinului judecătoresc“, Titlul I. „Îndatoririle magistraților“ (art. 122—128 inclusiv) se modifică precum urmează:

Art. 122 devine art. 127 în cuprinderea:

Magistrații și funcționarii judecătorești sunt datorii a intra în exercițiul funcțiunii în termen de 10 zile cel mult dela primirea comunicării numirii sau permisiunii de părăsire a serviciului în caz de înaintare și transferare.

Pentru juste motive Ministerul Justiției poate prelungi acest termen.

Prelungirea însă nu poate fi mai mare de 15 zile cel mult.

În orice caz onorariile pentru cei noi numiți curg numai dela intrarea în exercițiul funcțiunii.

Magistrații suspendați, demisionați, puși în disponibilitate sau în retragere nu pot părăsi funcțiunile lor înainte de primirea comunicării Ministerului de dispensă de serviciu, care nu poate depăși 8 zile dela primirea demisiunii, dela publicarea decretului de suspendare, punere în disponibilitate sau retragere.

Înăuntrul acestui termen Ministerul va lua măsurile necesare pentru ca serviciul să nu sufere, iar magistrații din toate categoriile de mai sus precum și cei înaintați și transferați sunt obligați ca înăuntrul acestui termen să termine și să semneze lucrările la cari au luat parte.

Acei demisionați și puși în disponibilitate cari se vor abate dela aceste îndatoriri vor deceda din dreptul de a fi reprimiți în magistratură, iar cei puși în retragere, dreptul de a-și primi salariul până la regularea pensiei. Cei înaintați și transferați sunt supuși pedepselor disciplinare prevăzute de lege.

Art. 123 devine art. 128 în cuprinderea:

Magistrații și funcționar judecătorești sunt datorii locuească în comuna de reședință a instanței pe

lângă care își exercită funcțiunile și nu pot lipsi dela post fără un concediu obținut conform legii și regulamentului.

Acei cari vor contraveni acestei dispozițiuni vor fi supuși la pedepse disciplinare și lipsiți de onorariile lor pe tot timpul absenței.

Art. 124 nemodificat devine art. 129.

Art. 125 „ „ „ „ 130.

Art. 126 „ „ „ „ 131.

Art. XIV. — La partea III, Titlul II, „Inamovibilitatea“ (art. 127—137 inclusiv), se abrogă și se înlocuește cu următorul titlu cuprinzând art. 132—146 inclusiv:

TITLUL II

Inamovibilitatea

CAP. I

Caracterul inamovibilității și condițiunile generale pentru dobândirea ei

Art. 132. — Membrii ordinului judecătoresc numiți în condițiunile legii de față sunt inamovibili, afară de membrii ministerului public depe lângă Curțile de apel și tribunale, precum și supleanții și ajutorii de judecători cari nu se bucură decât de stabilitate.

Art. 133. — Magistrații inamovibili nu pierd funcțiunile lor decât prin.

a) Demisiune;

b) Ajungere la limită de vârstă în condițiunile art. 133;

c) Punere în retragere pentru infirmitate în condițiunile art. 136;

d) Hotărârile disciplinare a comisiunii competente. Ei nu pot fi transferați ni prin înaintare decât cu consimțământul lor.

Transferarea nu se poate face chiar în acest caz, decât cu avizul conform al consiliului superior al magistraturii. Acest aviz este necesar și în caz de cerere reciprocă pentru schimb.

Modurile de pierdere a funcțiunii prevăzute la lit. a, b și c de mai sus, se aplică și magistraților stabili. Aceștia nu pot fi transferați, suspendați sau înlocuiți de către ministru decât pe baza unui raport anchetă motivat, făcut de inspectorul judecătoresc sau de alt magistrat delegat de ministru conform legii și pentru abaterii grave dela datorie.

Art. 134. — Excepțional, când magistratul având legături sau interese în circumscripția instanței în care își face serviciul se constată în fapt că prestigiul sau bunul mers al justiției ar suferi din această cauză, consiliul superior, la cererea ministrului, va putea aviza asupra transferării, după ce va fi ascultat și pe magistrat.

Deasemenea în cazul aplicării pedepselor disciplinare prevăzute de art. 168, consiliul superior al magistraturii, din oficiu sau la cererea ministrului, se va pronunța dacă nu este locul și la transferarea magistratului din localitatea în care are a-și îndeplini funcțiunea.

Comisiunea de judecată este obligată a comunica ministrului și consiliului superior al magistraturii hotărârile sale disciplinare.

Art. 135. — Magistrații inamovibili cari au împlinit vârsta de 68 ani la Curtea de casajie, 65 la Curțile de apel și 60 la tribunale și judecătorii, vor fi puși din oficiu prin decret regal, în pozițiune de a-și exercita drepturile la pensiuine,

Magistrații inamovibili cari nu-și vor dovedi cu acte probante elatele lor, vor fi deasemenea din oficiu la retragere dacă au împlinit 35 ani de serviciu.

Art. 136. — Când, din cauza unei infirmități grave și permanente sau a slăbirii facultăților mintale, un magistrat inamovibil nu-și mai poate îndeplini în mod normal sarcinile funcțiunii sale, el se va dispensa de serviciu prin decret regal, în urma constatării făcută potrivit dispozițiilor legii generale de pensuni.

Până înlocuirea legii de unificare a regimului de pensuni, dispensarea de serviciu se va face prin decret regal pe baza raportului ministrului de justiție și cu avizul conform al consiliului superior în urma unei constatări medicale, făcute, în prezența unui delegat al ministrului de finanțe, de trei medici, din cari doi desemnați de ministrul justiției și unul de magistrat.

Art. 137. — Până la noua lege de pensuni, în ambele cazuri de sub art. 135 și 136, magistratul pus la retragere, chiar dispensat de serviciu, are dreptul la salariul funcțiunii ce a ocupat până la primul termen la care își poate regula drepturile la pensune.

Magistrații cari nu înfrunesc condițiile din această din urmă lege au dreptul la o indemnitate egală cu salariul pe 6 luni.

Art. 138. — În caz de demență a vreunui magistrat inamovibil, ministrul justiției, în urma unui raport al șefului instanței după examinarea a trei medici, va suspenda pe magistrat.

Suspendarea încetează de drept dacă până în termen de o lună nu intervine avizul conform al consiliului superior al magistraturii.

Art. 139. — Magistrații inamovibili sunt de drept destituiți:

1. Dacă au fost condamnați definitiv la vreo pedeapsă pentru crimă;

2. Dacă au fost condamnați definitiv pentru vreuna din infracțiunile enumerate la art. 69 din prezenta lege.

În asemenea cazuri destituirea este direct pronunțată prin decret regal.

CAP. II.

Condițiuni speciale relative la inamovibilitatea magistratilor în funcțiune la punerea în aplicare a legii

Art. 140. — Sunt și rămân inamovibili:

a) Membrii Inaltei Curți de casație și justiție, precum și membrii Ministerului Public depe lângă această Inaltă Curte;

b) Prim-președinții, președinții și consilierii Curților de apel, prim-președinții, președinții de tribunale din Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, precum și judecătorii de tribunale și dela judecătorii din aceleași părți ale țării cari aveau inamovibilitatea după legile în vigoare la promulgarea acestei legi;

c) Judecătorii de tribunal și dela judecătorii din Vechiul Regat și Basarabia confirmați cu titlu definitiv de consiliul superior al magistraturii până în momentul promulgării acestei legi.

Art. 141. — Devin inamovibili dela data promulgării legii de față și prin efectul ei:

A) Actualii președinți, președinții de senat și consilierii Curților de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara;

B) Procurorii generali depe lângă Curțile de

sub litera A) cari dobândesc calitatea de consilieri de Curte;

C) Prim-președinții, președinții, judecătorii de tribunal și acei dela judecătorii din circumscripțiile de sub litera A) cari se bucurau de inamovibilitate în Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina și au primit a fi transferați în acele circumscripții;

D) Președinții și judecătorii de tribunal și dela judecătorii din circumscripțiile de sub litera A) cari au fost numiți pe baza unui examen de capacitate pentru intrare în magistratură sau în barou, întrucât după legile în vigoare în acele circumscripțiuni acest din urmă examen era echivalent examenului de intrare în magistratură.

Art. 142. — Cu avizul conform al consiliului superior al magistraturii vor fi, deasemenea, declarați inamovibili la instanțele ce se vor hotărâ prin acel aviz și următorii magistrați:

a) Președinții și judecătorii de tribunal precum și acei dela judecătorii din circumscripțiunile Curților de Apel Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara, cari în momentul Unirii se găseau inamovibili în baza legilor atunci în vigoare în acele circumscripții;

b) Acei numiți după Unire în circumscripțiile Curților de sub lit. a) întrucât vor avea vreunul din titlurile prevăzute sub art. 75 No. 3 și art. 291 și o vechime de cel puțin 3 ani ca judecător de tribunal sau judecătorie, sau aceeași vechime într'un grad superior;

c) Judecătorii de tribunal sau dela judecătorii nelitrați din circumscripția Curții de Apel din Chișinău cari au fost numiți în baza decretului-lege No. 2770 din 6 Octomvrie 1918 cu modificările ulterioare;

d) Judecătorii de tribunal și judecătorii aflați în circumscripțiile Curților de Apel București, Chișinău, Constanța, Craiova, Galați și Iași în funcțiune cu titlu provizoriu la punerea în aplicare a acestei legi cari vor avea o vechime de cel puțin trei ani grad și vor întruni toate celelalte condițiuni cerute de legile anterioare.

Art. 143. — Clasele și gradele conferite după legile anterioare constituie drepturi câștigate și se vor respecta în ce privește titlurile și salarizarea.

Titlurile și rangurile, conform legilor pe baza cărora au fost câștigate, nu conferă magistratului dreptul de a cere trecerea efectivă la instanța superioară al cărui rang poartă.

Stagiul făcut în instanța inferioară nu se poate socoti decât ca stagiul în acea instanță.

Asemenea grade și clase nu se vor mai acorda pe viitor.

În afară de înaintările prevăzute sub cap. II, titlul II, partea II, judecătorii de pace cari se vor distinge în îndeplinirea îndatoririlor lor, va putea fi înaintați pe loc la gradul de președinte de tribunal, după un stagiul de 6 ani împliniți în funcțiunea de judecător de pace, iar la acel de consilier de Curte după un stagiul de 6 ani împliniți după dobândirea gradului de președinte de tribunal.

În asemenea cazuri ei vor primi salariul gradului la care au fost înaintați.

Înaintarea se va face pe baza avizului conform al consiliului superior al magistraturii.

În aceleași condițiuni, și după același stagiul, judecătorii de instrucțiune și procurorii de tribunal cari se vor distinge în îndeplinirea funcțiunii lor vor

putea fi înaintați pe loc la gradul de președinți de tribunal și consilier de Curte, primind și salariul gradului la care au fost înaintați. În toate cazurile la stabilirea stagiului de 6 ani intră cumulativ în calcul și timpul servit în funcțiunile de judecător de pace, procuror și judecător de instrucție.

Art. 144. — În toate cazurile de sub art. 142 consiliul superior al magistraturii se va pronunța în cel mult patru luni dela data promulgării legii de față.

Art. 145. — Magistratii din categoriile de sub art. 142, pentru care consiliul superior al magistraturii nu și-a dat un aviz de confirmare ca inamovibili, dar nu constată o cauză legală de îndepărtare, vor putea fi menținuți în magistratură numai dacă vor trece examenul de capacitate în termenul și condițiunile dela art. 95, alin. 1 și 2.

Art. 146. — Președinții de Curți de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara iau denumirea de prim-președinți și sunt asimilați în grad și onorarii cu consilierii Curții de casație.

Pentru funcțiunile de procuror general depe lângă același Curți Ministerul de Justiție va da delegație potrivit art. 103.

Președinții tribunalelor din: Alba-Iulia, Arad, Bistrița, Brașov, Caransebeș, Cernăuți, Cluj, Dej, Deva, Ibașfalău, Lugoj, Mercurea Ciucului, Odorhei, Oradea-Mare, Satu-Mare, Sf. Gheorghe, Sibiu, Sighețul Marmației, Sighișoara, Suceava, Târgu-Mureș, Timișoara, Turda și Zalău iau denumirea de prim-președinți tot din momentul punerii în aplicare a legii de față.

Se suprimă titlurile de „vice-președinți“ la tribunalele Cernăuți și Suceava și se înlocuiesc cu titlurile de „președinți.“

Art. XV. — La Partea III, Titlul III, „Disciplina judecătorească“, Cap. I, „Despre ordinea lucrărilor în Curți și tribunale“ (art. 138—157 inclusiv), se modifică cu numerotarea și textele de mai jos:

Art. 138 nemodificat devine art. 147.

Art. 139 „ „ art. 148.

Art. 140 „ „ art. 149.

Art. 141 „ „ art. 150.

Art. 142 „ „ art. 151.

Art. 143 devine art. 152 modificat astfel:

Registrele de prezență pentru magistratii și funcționarii judecătorești la toate instanțele și sedriile orfanale și în genere la toate așezămintele dependente de autoritățile judecătorești se vor încheia zilnic de șeful de serviciu la ora fixată prin regulament pentru începerea lucrărilor.

Art. 144 nemodificat devine art. 153.

Art. 145 „ „ art. 154.

Art. 146 „ „ art. 155.

Art. 147 devine art. 156 modificat astfel:

La finele fiecărei luni șeful de serviciu formează proces-verbal de aceste absențe și-l înaintează ministrului justiției spre a regula statul lunar.

Art. 148 nemodificat devine art. 157.

Art. 149 „ „ art. 158.

Art. 150 „ „ art. 159.

Art. 151 devine art. 160 modificat astfel:

Hotărârile vor fi redactate de judecătorul care a judecat.

Redactarea hotărârilor pronunțate de ajutorul de judecător se vor face de acesta sub supravegherea judecătorului. Președintele tribunalului va avea aceeaș

preveghere asupra hotărârilor redactate de supleant.

Când instanța a judecat în colegiu, președintele va repartiza hotărârile spre redactare între judecătorii cari au luat parte la judecată, Procesul-verbal de ședință va indica numele judecătorului însărcinat cu redactarea considerentelor.

Redactarea rămâne supusă controlului complexului a cărui operă colectivă devine.

Magistratul care nu se va ocupa cu redactarea hotărârilor va fi pedepsit disciplinar.

Art. 152 devine art. 161 modificat astfel:

Unde procedura nu dispune altfel, deliberațiunile rămase dintr'o ședință în alta, sau cele din zi, cari nu s'au putut rezolva imediat, rămân la finele ședinței.

Deliberațiunile se pot fixa pentru o zi anume rezervată.

Art. 153 devine art. 162 modificat astfel:

În fiecare an, în a doua jumătate a lunii Ianuarie, toate instanțele judecătorești vor trimite Ministerului Justiției un tablou de lucrările lor din anul judecătorec încheiat.

Acest tablou va cuprinde toate datele statistice asupra afacerilor intrate.

Art. 154 devine art. 163 modificat astfel:

Cu acest tablou se va trimite și o expunere a vișilor de procedură sau de legislațiune, pe cari practica le va fi semnalat tuturor instanțelor judecătorești.

Art. 155 nemodificat devine art. 164.

Art. 156 devine art. 165 modificat astfel:

Din trei în trei luni, începând cu primele cincisprezece zile din Ianuarie, șefii parchetelor tribunalelor vor trimite procurorului general rapoarte despre starea lucrurilor tribunalului, cu observațiunile ce ar avea să facă.

Afară de constatări destul de importante ca să fie aduse la cunoștința ministrului, rezumatul acestor raporturi se va consemna în raportul de procurorii generali sunt ținuti să facă în termenul articolului precedent.

Art. 157 nemodificat devine art. 166.

Art. XVI. — La Partea III, Titlul III, Cap. II, „Pedepse și măsuri disciplinare“ (art. 158—167 inclusiv) se modifică astfel:

Art. 158 devine art. 167 modificat:

În afară de cazurile de destituire obligatorie prevăzută de art. 132, un magistrat inamovibil mai poate fi supus la pedepse disciplinare:

1. Dacă a fost condamnat definitiv la pedeapsă corecțională pentru un delict altul decât cele enumerate la art. 74 No. 4;

2. Dacă, fiind urmărit sau dat judecării pentru vre-un fapt pedepsit cu pedepse criminale sau corecționale, n'a fost apărât de pedeapsă decât prin amneștie, prescripție sau absolvire;

3. Dacă va fi refuzat să îndeplinească o datorie a funcțiunii sale impusă de legi și de regulamente;

4. Dacă va fi înfrânt o dispozițiune căzând sub sancțiune disciplinară;

5. Dacă va fi lipsit dela post în dauna serviciului, fără concediu regulat și dacă va fi contravenit la vreuna din dispozițiunile de sub Partea II, Titlul V (Incompatibilități și scutiri) sau Partea III, Titlul I (Indatoririle magistratilor) și dacă va fi judecat având motiv de recuzare;

6. Dacă va fi dat probe de obișnuită neglijență sau de vădită incapacitate;

7. Dacă va fi lipsit de cuviință sau demnitate în raporturile colegiale și ierarhice sau față de alte autorități publice:

8. Dacă va juca cărți sau alte jocuri de noroc.

9. Dacă, într'un mod general, pîntr'un fapt al vieții sale publice sau private, își va compromite demnitatea, sau va aduce atingere considerațiunii ordinului din care face parte.

Art. 159 devine art. 168 modificat astfel:

Pedepsele disciplinare sunt:

1. Prevenirea;
2. Muștrarea;
3. Eliminarea temporară dela înaintare;
4. Suspendarea pe timp limitat;
5. Disponibilitatea;
6. Desfîtuirea.

Art. 160 devine art. 168 modificat astfel:

Prevenirea este încunoștințarea făcută magistratului sau unui corp judecătoresc spre a-l deștepă asupra neglijenței sau abaterii comise și recomandarea de a nu mai cădea într'însa.

Ea se face în scris și confidențial.

Art. 161 nemodificat devine art. 169.

Art. 170. — Eliminarea temporară dela înaintare este interzicerea de a fi propus la înaintare pe un timp dela unul pînă la doi ani.

Art. 162 devine art. 171 modificat:

Suspendarea este interzicerea exercițiului funcțiunii pe un termen care nu poate fi mai mic de 15 zile, nici mai mare de șase luni.

În timpul suspendării magistratul pierde onorariul întreg. Acest timp nu se numără pentru dreptul la pensune.

Art. 163 devine art. 172 modificat astfel:

Când unul sau mai mulți magistrați sunt urmăriți în corecțional sau în criminal, ministrul justiției poate pronunța suspendarea din funcțiune dela primul act de urmărire.

Suspendarea aceasta ține cât timp ține și urmărirea. Ea își produce efectele suspendării disciplinare dacă urmărirea s'a încheiat prin condamnare definitivă și aceasta fără prejudiciul punerii în disponibilitate sau desfîtuirii.

Art. 164 devine art. 173 modificat astfel:

Magistratul astfel suspendat va primi salariul întreg.

Art. 165 devine art. 174 modificat astfel:

În cazul art. 172 și 173, ministrul justiției poate delega un alt magistrat pentru a ține locul celui suspendat.

Art. 166 devine art. 175 modificat astfel:

Magistratul pus în disponibilitate încetează de a face parte din ordinul judecătoresc și nu poate fi reprimi de cât după cel puțin doi ani dela expirarea pedepsei.

Magistratul deslituit nu poate fi nici odată reprimi.

El pierde și dreptul la pensune în cazurile prevăzute de lege.

Art. 167 devine art. 176 modificat astfel:

Pedepsele dela punctele 1, 2 și 3 de sub art. 168 se pot pronunța sau gradat sau fiecare din ele pentru prima oară, după gravitatea cazului.

Magistratul care va fi suferit trei pedepse disciplinare, sau de două ori suspendarea, va putea fi pus în disponibilitate sau deslituit de comisiunea disciplinară.

Art. 177. — Pedepsele dela punctele 1, 2 și 3 din art. 168 rămân perimate dacă magistratul a funcționat după aplicarea lor patru ani fără să fi suferit vreo altă pedeapsă.

Pedeapsa pierderii salariului nu se referă și la accesorii.

Art. 178. — Dacă posterior executării uneii deciziuni se constată că toate sau o parte din actele, pe cari s'a întemeiat comisiunea disciplinară, au fost false, magistratul condamnat are dreptul a cere Ministerului de Justiție revizuirea procesului procesului său. Comisiunea disciplinară va fi imediat convocată pentru a stabili de urgență asupra unei asemenea cererii. Dacă va fi nevoie, se va refăce întăiu instrucțiunea în totul sau în parte.

În caz când cererea de revizuire a fost admisă și magistratul a fost achitat, pedeapsa se va șterge din cazier, iar magistratul va fi repus în toate drepturile avute anterior sentinței de condamnare.

Art. XVII. — La Partea III, Capitolul III, „Prevegherea și autoritățile disciplinare“ (art. 168—177 inclusiv), se abrogă și se înlocuiește cu noile dispozițiuni de sub art. 179—241 inclusiv cuprinse sub următorul Capitol III:

CAP. III

Despre disciplina judecătorească

§ 1. Dreptul de preveghere și disciplină

Art. 179. — Corpul judecătoresc este supus unei de supraveghere și unei acțiuni de disciplină.

Art. 180. — Acțiunea de priveghere conferă dreptul de inspecțiune și notare, precum și acela de a trimite înaintea autorității disciplinare pe un membru al corpului judecătoresc.

Art. 181. — Acțiunea de disciplină conferă dreptul de hotărî și aplica pedepsele disciplinare.

Art. 182. — Acțiunea de priveghere aparține în condițiunile de mai jos ministrului de justiție și șefilor ierarhici prevăzuți de lege din diferite organe judecătorești.

Art. 183. — Ministrul de justiție exercită acțiunea de priveghere asupra membrilor înamovibili al întregului corp judecătoresc direct și prin prim-președinții ai Curților sau prin delegațiune dată inspectorilor judecătorești sau oricărui alt magistrat, iar pentru membrii parchetelor prin procurorul general. Șefii ierarhici exercită acțiunea lor de priveghere numai asupra magistraților asupra cărora legea le recunoaște acest drept.

Art. 184. — Primul președinte al Curții de casație are acțiunea de priveghere asupra președinților și membrilor Curții de casație, precum și asupra prim-președinților Curților de apel.

Aceeaș acțiune o are primul-președinte și procurorul general al Curții de casație asupra procurorilor de secțiune ai acelei Curți, precum și asupra președinților, consilierilor Curților de apel și membrilor parchetelor acelei Curți.

Art. 185. — Prim-președinții ai Curților de apel au acțiunea de priveghere asupra magistraților de prima instanță din circumscripțiile Curților lor, iar procurorii generali asupra membrilor parchetelor.

Art. 186. — În baza acțiunii de priveghere, primul președinte și procurorul general al Curții de Apel, sau primul-președinte sau președintele de tribunal în ce-l privește sau asupra magistraților dela in-

stanța ce conduce dreptul de a inspecta lucrările, a aprecia activitatea și aptitudinile profesionale a controla raporturile lor de serviciu cu justițiabili și advocații și de a aduce la cunoștința ministrului justiției tot ce este de natură a compromite autoritatea și prestigiul magistratului sau de a paraliza serviciul. Primul-președinte al Curții va putea exercita acest drept direct sau prim-președinți ai tribunalului.

Președintele sau prim-președintele tribunalului va comunica în scris primului președinte al Curții aprecierile sale asupra magistraților din circumscripția tribunalului.

Art. 187. — Ministrul de justiție are acțiunea de disciplină asupra magistraților amovibili. Aceștia nu pot fi transferați, suspendați sau înlocuiți decât în conformitate cu art. 133.

Art. 188. — Ministrul de justiție are de asemenea acțiunea de disciplină și asupra magistraților inamovibili, însă numai pentru abateri dela datorile la cari sunt înuși în exercițiul funcțiilor lor, abateri pentru cari nu se poate aplica decât pedeapsa prevenirii sau mustării, treptat sau deadreptul.

Pentru orice altă abatere, sau dacă fapta fiind mai gravă e nevoie de a se aplica o pedeapsă mai mare, sau dacă în cursul aceluiaș nu ar fi nevoie a se aplica o a treia pedeapsă disciplinară, magistratul va fi trimis în judecata instanței disciplinare competente, care va aviza asupra pedepsei de aplicat.

Art. 189. — Acțiunea de disciplină asupra membrilor Curții de casație se exercită numai de instanța disciplinară respectivă.

Ministrul poate cere însă deschiderea acțiunii disciplinare.

Art. 190. — Pentru stabilirea faptelor imputate magistraților, cercetările ordonate, fie de ministrul de justiție, fie de șefii ierarhici, nu se pot face decât tot de magistrați, însă totdeauna de un grad superior celui în contra căruia e îndreptată cercetarea.

Șefii ierarhici pot face cercetările personal sau prin delegațiuni date în aceleași condițiuni.

Art. 191. — Ministrul, prim-președinții Curților de apel, prim-președinții sau președinții de tribunale la tribunalele nedivizate vor exercita în aceleași condițiuni dreptul de priveghere și disciplină asupra întregului personal al sedriilor orfanale și al celorlalte servicii auxiliare.

Membrii parchetelor vor avea acelaș drept în privința personalului închisorilor din circumscripțiunea lor.

§ 2. Comisiunile disciplinare.

Art. 192. — Pe lângă Curtea de casație vor funcționa comisiuni disciplinare pentru judecarea membrilor acelei Curți, ai Curților de apel, președinții și prim-președinții tribunalelor, precum și judecarea apelurilor contra hotărârilor disciplinare pronunțate de comisiunile depe lângă Curțile de apel.

Aceste comisiuni vor fi compuse precum urmează:

a) Pentru judecarea prim-președintelui Curții de casație, din câte trei membrii trași la sorși din fiecare secțiune în ziua fixată pentru judecată, prezidată de cel mai vechi în grad;

b) Pentru președinții de secțiuni ai Curții de casație, din primul președinte al acestei Curți și câte patru membri trași la sorși în ziua fixată pentru judecată dela secțiunile cari nu sunt prezidate de

președintele pus sub acuzațiune disciplinară;

c) Pentru procurorul general, consilierii Curții de casație și procurorii de secție, primii-președinți ai Curților de apel, președinții de secțiuni sau senate, procurorii generali și consilierii aceluiași Curți, precum și pentru primii-președinți și președinți de tribunale, din primul-președinte al Curții de casație, președinții de secțiuni și consilierul cu rang, caracter și atribuțiuni de președinte din aceeaș Curte, precum și patru consilieri de casație trași la sorși în ziua fixată pentru judecată.

Aceeaș comisiune va judeca și magistrații asimilați gradelor de mai sus.

Art. 193. — În caz de lipsă sau împiedecare a primului-președinte, va fi înlocuit de președinții de secție cel mai vechiu în grad, iar președinții de unul din consilierii din secția respectivă cel mai vechiu în grad.

Art. 194. — Primul-grefier al Curții de casație, sau alt grefier desemnat de primul-președinte va fi secretarul comisiunii disciplinare.

Art. 195. — Pentru judecarea apelurilor contra hotărârilor comisiunilor disciplinare de pe lângă Curțile de apel comisiunea va avea compunerea prevăzută la lit. c) de sub art. 192.

Art. 196. — Pentru judecarea judecătorilor dela tribunale și dela judecătorii din cuprinsul circumscripției unei Curți de apel va funcționa pe lângă Curtea respectivă o comisiune disciplinară compusă din 5 membri și anume: Prim-președintele Curții, care va fi președintele comisiunii, președinții de secțiuni sau de senate și restul până la complectarea numărului de 5 consilieri trași la sorși în ziua judecării.

Pentru Curțile de apel cu un prim-președinte și 4 președinți sau cu un număr mai mare decât acesta, comisiunile se vor compune numai din prim-președinte și președinții de secțiuni sau de senate.

Magistrații având grade superioare instanței în care funcționează, vor fi judecați de comisiunea disciplinare competentă pentru gradul lor.

În caz de lipsă sau împiedecare a primului-președinte, el va fi înlocuit de președintele cel mai vechiu în grad.

Unul din grefierii Curții, desemnat de primul-președinte, va îndeplini funcțiunea de secretar al comisiunii.

§ 3. Exercițiul acțiunii disciplinare și procedura.

Art. 197. — În virtutea dreptului său de priveghere, ministrul justiției, pe baza cercetărilor făcute, poate trimite pe magistrații inamovibili în judecata comisiunii disciplinare competente.

Art. 198. — Cercetările învinuirilor aduse magistraților se vor face de inspectorii judecătorești sau de oricare alt magistrat delegat de ministru.

Șefii ierarhici cari au dreptul de priveghere și disciplină pot face fără asemenea delegațiuni cercetarea învinuirilor ce li se vor aduce direct la cunoștință.

În ambele cazuri, rezultatul cercetărilor se va comunica ministrului justiției, care după gravitatea faptului, va aplica pedepsele la cari are dreptul sau va trimite pe magistrat în judecata comisiunii disciplinare competente.

(Urmare și fine în Nrul viitor).

Comentariul Codului civil Austriac

(Umare)

Personalitatea juridică nu se poate recunoaște decât dacă se constată, din punctul de vedere al realizării scopului general urmărit, necesitatea uniunii sau federalizării.

Art. 103. — Procedura pentru dobândirea personalității juridice este aceea prevăzută la art. 3 din această lege.

Reprezentanții uniunii sau federației sunt obligați ca la cererea de recunoaștere și înscriere să indice numărul, numele și sediul persoanelor juridice cari o formează și copii de pe deciziunile prin cari s'a recunoscut fiecărei personalitatea juridică.

Art. 104. — Statutele uniunilor federativelor, sau grupărilor de persoane juridice trebuie să cuprindă regulile după cari aceste persoane juridice aderente vor fi reprezentate în consiliul de administrație și în adunările generale ale acelor uniuni, federații sau grupări.

Statutele vor trebui să cuprindă și condițiunile sub cari se face aderarea.

Cererea lor de înscriere nu va fi admisă în caz de neobservarea acestor dispoziții.

CAPITOLUL VIII.

Dispozițiuni finale

Art. 105. — Un regulament va determina în amănunt modul de aplicare al prezentei legi.

Art. 106. — Dispozițiunile de sub art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 44, 45, 53, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103 și 104, sunt de ordine publică.

Legile speciale privitoare la asociațiuni sau sindicate profesionale rămân în vigoare, întru cât nu contravin dispozițiunilor de ordine publică din legea de față.

Art. 107. — Orice dispozițiuni contrarii acestei legi sunt și rămân abrogate.

Regulament

de

Aplicarea dispozițiunilor legii pentru persoanele juridice

Publicat în Monitorul Oficial No. 87 din 19 Aprilie 1924.

CAP. I

Dispozițiuni generale

Art. 1. — Asociațiunile și fundațiunile,

fără scop lucrativ sau patrimonial, create și organizate de particulari, vor dobândi personalitatea juridică pe baza legii promulgată prin decretul regal No. 452 din 3 Februarie 1924 și în condițiunile stabilite de prezentul regulament. (Lege art. 2).

Art. 2. — Persoanele juridice existente la promulgarea legii vor continua să funcționeze potrivit dispozițiunilor legilor, hotărârilor sau actelor cari le-au constituit, întru cât nu vor fi contrarii dispozițiunilor de ordine publică, prevăzută de legea persoanelor juridice. (Lege art. 2).

Art. 3. — Dela data promulgării legii pentru persoanele juridice orice modificare de statute ori acte constitutive sau transformarea caracterului asociațiunii sau așezământului, orice modificare a organelor de administrație și de control, de încetarea sau disolvarea persoanei juridice, de lichidare și de atribuire de bunuri atât ale persoanelor juridice de drept privat, existente, cât și ale celor ce se vor forma în viitor, nu se vor putea face decât în conformitate cu dispozițiunile acelei legi. (Lege art. 8).

Art. 4. — Persoanele juridice de drept privat nu pot primi liberalități decât dacă vor fi autorizate în acest scop prin decret regal, dat pe baza unui jurnal al consiliului de miniștri, în urma raportului ministerului sub controlul căruia cade scopul instituției. (Lege art. 10).

Ar. 5. — Sunt scutite de autorizare contribuțiunile sau donațiunile Statului român, ale județelor, comunelor și în genere a tuturor persoanelor de drept public, precum și daturile manuale în bani sau obiecte.

În aceste din urmă cazuri direcțiunea persoanei juridice va fi obligată să facă se se emită chitanțe individuale dintr'un registru cu matcă. (Lege art. 32).

Art. 6. În ce privește contribuțiile primite în bani, efecte sau articole de orice natură, pe calea apelului la caritatea publică, se va proceda în conformitate cu dispozițiunile prevăzute în legea pentru reglementarea și controlul apelurilor la contribuția benevolă a publicului, promulgată în Monitorul Oficial No. 51 din 8 Iunie 1923. (Lege art. 32).

CAP. II.

Dobândirea personalității juridice și înscrierea persoanelor juridice

Art. 7. — Personalitatea juridică se acordă asociațiilor și așezămintelor fără scop lucrativ sau patriomonal de către tribunalul civil în circumscripția căruia s'a constituit, pe baza cererii celor direct interesați. (Lege art. 86).

Art. 8. — Cererea pentru dobândirea personalității juridice va fi semnată:

a) Pentru asociațiuni de către membrii fondatori, de către direcție sau de 7 asociați;

b) Pentru fondațiuni, numai de fondatori, când fondațiunea este făcută prin acte între vii, iar după moartea sa și pentru fondațiunile testamentare, de organele de direcție și administrație, sau de ministerul în competența căruia cade scopul asociațiunii sau așezământului.

Cererea se va prezenta tribunalului de toți semnatarii sau de unul din ei. (Lege art. 86 și 87).

Art. 9. — Cererea de dobândirea personalității juridice va trebui să cuprindă:

1. Titlul sau denumirea persoanei juridice.

2. Obiectul și scopul.

3. Sediul său principal și sucursalele (filialele), de vor fi.

4. Numele, profesiunea și domiciliul persoanelor cari sub orice titlu sunt însărcinate cu direcțiunea sau administrațiunea.

5. Data actelor de constituire a fondației sau asociației. (Lege art. 85).

Art. 10. — La cererea de dobândire a personalității juridice se vor alătura:

a) Copii legalizate în 3 exemplare de pe actul autentic de constituire și de pe statute, iar dacă scopul persoanei juridice cade în competența a două sau mai multe ministere, se vor alătura încă un număr suficient de exemplare din aceste acte;

b) Copie de pe actele de numirea sau de alegerea organelor de direcțiune și administrație când acestea au fost desemnate după constituire;

c) Copie certficată de pe procesul-verbal al ședinței, când adoptarea statutelor sau numirea organelor de administrație s'a făcut într'o adunare generală. (Lege art. 87).

Art. 11. — Tribunalul constatând că formele și cerințele articolelor de mai sus sunt îndeplinite, va cere prin adresă avizul ministerului în competența căruia cade scopul asociațiunii sau așezământului, înaintându-i totodată și un exemplar de statute și act constitutiv.

În cazul când scopul persoanei juridice cade în competența a două sau mai multe ministere se va cere și avizul acestora. (Lege art. 3 și 89).

Art. 12. — Ministerul respectiv odată sesizat va proceda la cercetările necesare, dându-și avizul său în termen de 15 zile libere dela primirea adresei tribunalului.

Avizul ministerului va cuprinde informațiile necesare asupra utilității asociației sau așezământului, cât și dacă actul constitutiv și statutele conțin toate dispozițiunile necesare pentru a asigura realizarea scopului și o bună administrație a fondurilor.

Dacă asociația sau așezământul în momentul când se cere dobândirea personalității juridice este deja în activitate, se va arăta și felul activității ei în raport cu scopul și cu dispozițiunile statutelor sau regulamentelor, în baza cărora a funcționat.

Odată cu avizul, ministerul va restitui tribunalului exemplarul de statut și act constitutiv ce i-s'a trimis. (Lege art. 3 și 89).

Art. 13. — După primirea avizului ministerului competent sau după expirarea termenului prevăzut la articolul precedent, tribunalul fixează ziua de judecată, citând pe ministerul competent și pe persoanele ce au semnat cererea, la sediul declarat al asociației sau așezământului. (Lege art. 3 și 89).

Art. 14. — La termen tribunalul va cerceta în camera de consiliu dacă actele depuse pentru dobândirea personalității juridice îndeplinesc condițiunile prevăzute de legea și regulamentul persoanelor juridice și după ascultarea părților și a concluziunilor delegatului ministerului competent și ale ministerului public, va pronunța sentința în ședință publică.

În caz de admiterea cererii, va ordona și înscrierea persoanei juridice în registrul respectiv.

Neprezentarea concluziunilor scrise sau orale ale ministerului competent se consideră în favoarea constituirii persoanei juridice. (Lege art. 3 și 89).

Art. 15. — Sentința se dă fără drept de opoziție și cu apel în termen de 10 zile libere dela pronunțare.

Apelul se declară de părțile interesate de ministerul public sau de ministerul respectiv la grefa tribunalului și se judecă cu aceeaș procedură ca și la tribunal în termen de cel mult 15 zile dela declararea lui.

(Va urma).

Ștefan Laday.